

Briuselis, 2021 09 15
COM(2021) 573 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Naujasis europinis bauhausas:

gražu, tvaru, įtrauku

Turinys

1.	Įvadas	2
2.	Bendro koncepcijos kūrimo rezultatas – visų mūsų susikurtas pertvarkos projektas	3
3.	Naujojo europinio bauhauzo modelis	4
3.1.	Nuo istorinio judėjimo prie naujojo europinio bauhauzo	4
3.2.	Pagrindiniai trys principai	5
3.2.1.	Kelių lygmenų požiūris: nuo pasaulinio iki vietos lygmens.....	5
3.2.2.	Dalyvavimu grindžiamas požiūris	5
3.2.3.	Tarpdalykiškumas	6
3.3.	Teminės pertvarkos scenarijaus kryptys	6
3.3.1.	Ryšio su gamta atkūrimas	6
3.3.2.	Bendrystės jausmo atgaivinimas	7
3.3.3.	Pirmumas vietoms ir žmonėms, kuriems to labiausiai reikia.....	8
3.3.4.	Ilgalaikės gyvavimo ciklu grindžiamos koncepcijos poreikis pramonės ekosistemoje. 9	
4.	Naujojo europinio bauhauzo įgyvendinimas	10
4.1.	Bendradarbiavimas su naujojo europinio bauhauzo bendruomene: NEB laboratorija.....	11
4.2.	Trejopa pertvarka	12
4.2.1.	Konkrečiose vietose vykdoma pertvarka.....	13
4.2.2.	Inovacijoms palankios aplinkos pertvarkymas.....	14
4.2.3.	Naujų koncepcijų sklaida.....	16
5.	Tolesni veiksmai.....	17

1. Įvadas

Siūlydama naujojo europinio bauhauzo iniciatyvą ES siekia plėtoti gražias, tvarias ir įtraukias erdves, produktus ir gyvenimą. Šia iniciatyva propaguojama nauja tvarumo ir stiliaus derme grindžiama gyvenimo, galinti paspartinti žaliąją pertvarką įvairiuose ekonomikos sektoriuose (pavyzdžiui, statybos, baldų, mados), mūsų visuomenėje ir kitose mūsų kasdienio gyvenimo srityse.

Ja siekiama užtikrinti, kad visiems piliečiams būtų prieinamos žiedinės ekonomikos prekės, kurias gaminant į aplinką išskiriama mažiau anglies dioksido ir kurios padeda siekti gamtos atkūrimo ir biologinės įvairovės apsaugos tikslų.

Naujasis europinis bauhauzas (NEB) yra vilties ir perspektyvų projektas. Jis papildo Europos žaliąjį kursą kultūros ir kūrybos dėmeniu, suteikdamas postūmį tvarioms inovacijoms, technologijoms ir ekonomikai. Jis suteikia galimybę vietos lygmeniu realiai patirti ekologinės pertvarkos teikiamą naudą. Jis gerina mūsų kasdienio gyvenimo kokybę.

Šie lūkesčiai gali išsipildyti tik jei žmonių, turinčių skirtingą gyvenimo patirtį ir priklausančių skirtingoms sferoms, mąstysena ir bendradarbiavimas yra pagrįsti dalyvavimo principu. Būtent todėl Komisija projekto įgyvendinimą pradėjo nuo šešis mėnesius trukusio bendro koncepcijos kūrimo etapo, kuriame kiekvienas galėjo siūlyti su naujuoju europiniu bauhauzu susijusių idėjų, vizijų, pavyzdžių ir uždavinių.

Šiame komunikate, remiantis bendro koncepcijos kūrimo etapo išvadomis, pristatoma naujojo europinio bauhauzo koncepcija ir apibūdinami tolesni veiksmai. Daugiau informacijos apie bendro koncepcijos kūrimo procesą pateikiama 1 priede.

Siekdama naujojo europinio bauhauzo tikslų Komisija ir toliau dės pastangas, kad stiprėtų suinteresuotų asmenų ir organizacijų **judėjimas**. Kad įgyvendintų naujojo europinio bauhauzo iniciatyvą, Komisija **derins tam tikras ES iniciatyvas ir pasiūlys naujų veiksmų ir finansavimo priemonių rinkinį**, kuris trumpai apibūdintas šio komunikato 5 skyriuje. Tie veiksmai apima, pavyzdžiui:

- naujojo europinio bauhauzo laboratorijos (NEB laboratorijos), kuri padėtų gausinti NEB bendruomenę ir rengti politikos priemones, sukūrimą;
- pradinį finansavimą pertvarką skatinantiems NEB projektams ES valstybėse narėse;
- socialinio būsto projektų, kurie grindžiami naujojo europinio bauhauzo vertybėmis, finansavimą;
- naujo požiūrio į pačios Komisijos pastatų strategiją formavimą;
- statybų ir tekstilės gaminių ekosistemų žaliosios pertvarkos scenarijų bendrakūrą;
- kvietimus teikti pasiūlymus dėl startuolių ir piliečių iniciatyvų;
- kasmetinį naujojo europinio bauhauzo festivalį ir apdovanojimą;

- programų „eTwinning“ ir „DiscoverEU“ 2022 m. temų susiejimą su naujojo europinio bauhauzo iniciatyva.

Permainos pernakt neįvyks. Įgyvendinant naujojo europinio bauhauzo iniciatyvą **bus sudarytos sąlygos analizuoti ir išbandyti** politikos, finansavimo ir kitas priemones, padedančias modeliuoti ir kurti geresnį kasdienį gyvenimą visoms kartoms.

2. Bendro koncepcijos kūrimo rezultatas – visų mūsų susikurtas pertvarkos projektas

Įgyvendinti šį dalyvaujamąjį projektą Komisija pradėjo nuo bendro koncepcijos kūrimo etapo, kuriame ji susisiekė su pilietinės visuomenės atstovais ir suinteresuotaisiais subjektais. 2020 m. rugsėjo mėn. Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen paskelbė apie projektą¹, tada **bendro koncepcijos kūrimo etape** visi buvo pakviesti pasisakyti apie naujojo europinio bauhauzo modelį, nurodyti spręstinas problemas, pasiūlyti idėjų ir pasidalyti ekspertinėmis žiniomis, kaip tas problemas išspręsti². Naujojo europinio bauhauzo koncepcija grindžiama šiame etape gauta įvairia informacija.

Bendro koncepcijos kūrimo etapu suinteresuotieji asmenys, organizacijos, politinės institucijos ir įmonės organizavo renginius, diskusijas ir seminarus. Oficialūs **naujojo europinio bauhauzo partneriai**³ padėjo užtikrinti intensyvią informacijos sklaidą ir vykdė įvairią veiklą. Aštuoniolika teoretikų ir praktikų susibūrė į **naujojo europinio bauhauzo aukšto lygio apskritojo stalo diskusijų grupę**, kurios paskirtis – teikti konsultacijas ir reguliariai pasisakyti su šia iniciatyva susijusiais klausimais⁴. Šias pasaulinio masto diskusijas vainikavo **2021 m. balandžio mėn. surengta pirmoji naujojo europinio bauhauzo konferencija**, kuri subūrė (internetu) apie 8 tūkst. dalyvių iš viso pasaulio ir aiškiai parodė pasaulinės šio judėjimo plėtros būtinybę.

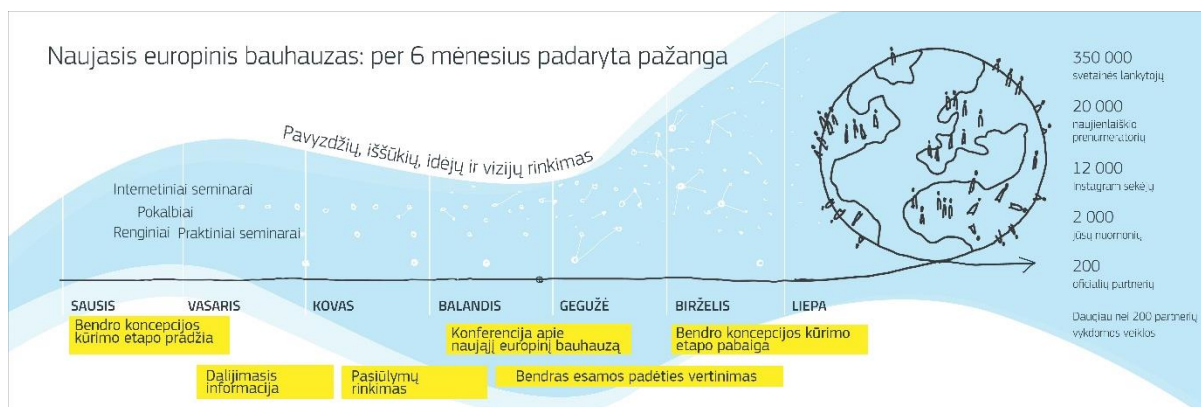
Didžioji dalis veiklos buvo vykdoma ES šalyse, tačiau judėjimu vis labiau domimasi ir kitose pasaulio šalyse: ne tik artimiausiose kaimyninėse šalyse, bet ir Pietų ir Šiaurės Amerikoje. Siekdama pabrėžti pasaulinį projekto pobūdį, Komisija taip pat paragino prisijungti dalyvius iš ES nepriklausančių šalių.

¹ [Naujasis europinis bauhauzas: Komisija pradeda koncepcijos kūrimo etapą](#)

² [Co-designing the New European Bauhaus \(europa.eu\)](#)

³ [Partneriai \(europa.eu\)](#)

⁴ [Aukšto lygio apskritojo stalo diskusijų grupė \(europa.eu\)](#)

Naujasis europinis bauhausas plėtojamas našioje terpėje, kur pastatai, viešosios erdvės, verslo ir socialinė praktika, kultūrinė veikla ir švietimo programos yra naujų idėjų įkvepiantys iniciatyvos šviesuliai. Siekiant **atkreipti dėmesį** į tuos įkvepiančius pavyzdžius ir jaunųjų talentų siūlomas idėjas, bendro koncepcijos kūrimo etapu inicijuotas pirmasis **naujojo europinio bauhauzo apdovanojimas**⁵.

3. Naujojo europinio bauhauzo modelis

3.1. Nuo istorinio judėjimo prie naujojo europinio bauhauzo

Į naujojo europinio bauhauzo viziją integruoti keli istorinio bauhauzo bruožai.

1919 m. susiformavusio istorinio bauhauzo atsiradimas siejamas su **esminių permainų** laikotarpiu – šiuolaikinės visuomeninės ir pramoninės epochos priešaušriu. Bauhauzo kūrėjai tyrė šias permainas ir ieškojo būdų, kaip spręsti naujus iššūkius. Netrukus bauhausas virto pasauliniu kultūriniu judėjimu. Jis subūrė menininkus, dizainerius, architektus ir amatininkus. Toks **tarpdalykiškumas** yra labai aktualus sprendžiant iššūkius ir mūsų laikais, kai vėl susiduriame su esminiais pokyčiais.

Kaip ir prieš šimtmetį, **novatoriškų medžiagų** klausimas išlieka labai svarbus. Anuomet tinkamiausios medžiagos buvo cementas ir plienas, tačiau šiandien turime rinktis gamtiškesnes medžiagas, gaminamas laikantis tvarumo principų, taip pat turime sukurti visoms medžiagoms pritaikytus mažataršius gamybos metodus. Tai tinka ne tik statybos, bet ir mados, dizaino, baldų gamybos, transporto ar energetikos sektoriams. Vertybių trikampis

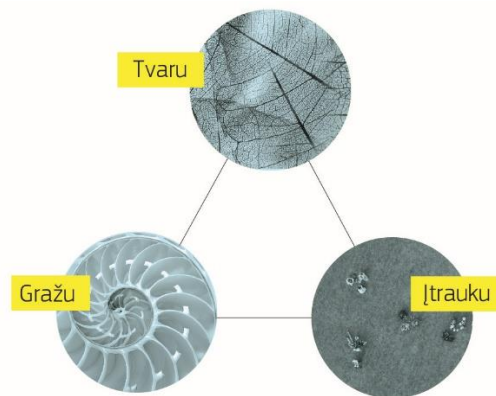
Naujasis europinis bauhausas grindžiamas **iš trijų pagrindinių neatsiejamų vertybių** sudarytu trikampiu:

- **tvarumu**⁶, kuris apima klimato tikslus, žiediskumą, nulinę taršą, biologinę įvairovę ir kt.,

⁵ 2021 m. premijos (europa.eu)

⁶ Naujojo europinio bauhauzo iniciatyvoje terminas „tvarumas“ reiškia aplinkosauginį tvarumą.

- **estetika**, kuri apima potyrių ir stiliaus kokybę (ne tik funkcionalumą),
- **įtraukumu**, kurio svarbiausi aspektai yra įvairovė, lygybė visiems, prieinamumas ir įperkamumas.

Uždavinys yra parengti visomis trimis vertybėmis grindžiamus kūrybiškus sprendimus, kurie padėtų efektyviausiai tenkinti žmonių poreikius mažesnėmis bendromis sąnaudomis.

3.2. Pagrindiniai trys principai

Komisija pasirinko **tris pagrindinius** bendro koncepcijos kūrimo etapu pasiūlytus **principus**, kuriais turėtų būti grindžiamas naujasis europinis bauhausas:

- pasaulinio ir vietos lygmenų derinimas;
- dalyvavimas;
- tarpdalykiškumas.

3.2.1. *Kelių lygmenų požiūris: nuo pasaulinio iki vietos lygmens*

Naujasis europinis bauhausas grindžiamas **požiūriu, kad pertvarką reikia vykdyti keliais lygmenimis – nuo pasaulinio iki vietos lygmens**. Klimato kaita ir žaliąji pertvarka kelia iššūkių, kuriuos reikėtų spręsti pasauliniu mastu. Tačiau pokyčiai vyksta vietos lygmeniu ir būtent tokie pokyčiai žmonėms atrodo prasmingi⁷. Todėl naujasis europinis bauhausas yra orientuotas į įvairius pertvarkos vykdymo lygmenis – nuo pasaulinio lygmens iki gyvenamojo rajono, kaimo ir miesto.

Naujasis europinis bauhausas turi būti įgyvendinamas teritorijų lygmeniu, laikantis į **konkrečią vietą orientuoto požiūrio**. Sėkmingi nedidelio masto projektai rodo, kad pertvarką skatinančios iniciatyvos (kad ir koks būtų jų mastas) yra įveikiamos visiems ir visur. Įgyvendinant naujojo europinio bauhauso iniciatyvą bus ieškoma būdų remti pavienių asmenų, rajonų ir vietos bendruomenių įgyvendinamas **nedidelio masto iniciatyvas**.

⁷ Šis vietos kontekstas turi daug aspektų, kurių visuma gali nulemti gyvenimo tam tikroje vietoje kokybę: gerai mokamo darbo rinkos artumas, galimybė naudotis įvairių rūšių infrastruktūra ir įranga, būsto įperkamumas ir t. t.

Ši iniciatyva negali apsiriboti tik Europos Sąjunga. Ilgainiui naujasis europinis bauhausas išsiplės už Europos sienų, kad jo kertiniai tvarumo, įtraukumo ir estetikos principai prigytų visame pasaulyje.

3.2.2. *Dalyvavimu grindžiamas požiūris*

Europos Komisija tvirtai remia dalyvavimu grindžiamą požiūrį. Tai liudija šiuo metu vykstanti Konferencija dėl Europos ateities, kurios tikslas – intensyvuoti bendradarbiavimą su piliečiais ir užtikrinti jo tęstinumą. Komisija ir toliau įsiklausys į vietos subjektų nuomonę ir bendradarbiaus su jais. Drauge su jais ji vertins, kuriose srityse politikos, finansavimo ir kitos priemonės daro realų poveikį. Toks bendradarbiavimas bus daugiausia vykdomas NEB laboratorijoje. Dalyvavimu grindžiamas požiūris reiškia, kad **įsitraukia pilietinė visuomenė ir pačios įvairiausios bet kokio amžiaus žmonių grupės**, įskaitant moteris (joms yra nepakankamai atstovaujama tam tikruose pagrindiniuose sektoriuose) ir palankių sąlygų neturinčias grupes⁸. Įtrauktis yra svarbus prioritetas, nes siekiama, kad nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje. Be to, kūrybiškiausi sprendimai yra kolektyvinio mąstymo rezultatas. Nauji sprendimo būdai turėtų padėti spręsti kasdienes problemas ir gerinti visų žmonių gyvenimo kokybę.

3.2.3. *Tarpdalykiškumas*

Naujojo europinio bauhauzo tikslas – panaikinti požiūrius ir profesijas skiriančius barjerus. Kultūra ir technologijos, inovacijos ir dizainas, inžinerija, amatai, menas ir mokslas, naudojami kaip vienas kitą papildantys elementai, gali atverti kelią į šviesesnę rytdieną.

Koronaviruso pandemija parodė, kad sprendžiant sudėtingas mūsų planetos ir visuomenės problemas itin reikalingas integruotas požiūris. Kad pertvarka būtų prasminga, būtina pasitelkti įvairius gebėjimus ir žinias. Tarpdalykinis darbas ir mokymasis palengvina idėjų, žinių, įgūdžių ir metodų kryžmaveiką.

3.3. Teminės pertvarkos scenarijaus kryptys

Kuriant judėjimą tenka dirbti su žmonėmis, taip pat atsižvelgti į jų interesus, poreikius ir motyvaciją. Išanalizavus bendro koncepcijos kūrimo etapu gautą informaciją nustatytos keturios teminės kryptys, kurių Komisija nusprendė laikytis įgyvendindama naujojo europinio bauhauzo projektą.

⁸ Tai asmenys, kuriems gresia didesnė skurdo, marginalizacijos ir (arba) diskriminacijos rizika, pavyzdžiui, jaunimas ir vyresnio amžiaus žmonės, neįgalieji, lesbietės, gėjai, biseksualūs, translyčiai, nebinarinio lytiškumo asmenys, interseksualūs asmenys ir *queer* asmenys (LGBTIQ), rasinės ar etninės mažumos (pavyzdžiui, romai) ir religinės mažumos.

3.3.1. *Ryšio su gamta atkūrimas*

Iš surinktos informacijos matyti sąmoningesnis klimato kaitos (poveikio švelninimo ir prisitaikymo) problemos suvokimas ir tvirtesnis pasiryžimas ją spręsti ir mažinti taršos poveikį.

Žmonių jaučiamą būtinybę atkurti ryšį su gamta, be kita ko, sveikatos ir gerovės reikmėms, patvirtina moksliniai tyrimai: geresnės galimybės mėgautis žaliosiomis viešosiomis erdvėmis yra geresnės gyventojų sveikatos garantas ir mažina su pajamomis susijusią nelygybę sveikatos apsaugos srityje⁹. Gamtiniai problemų sprendimo būdai miestuose gali padėti kovoti su potvyniais ir kitais ekstremaliais meteorologiniais reiškiniais, o apstatyta aplinka gali tapti patrauklesnė.

Kova su klimato kaita jau nebėra laikoma abstrakčia kova – ji yra neatsiejama mūsų kasdienio gyvenimo dalis ir gali pagerinti oro, vandens, dirvožemio kokybę ir bendras gyvenimo sąlygas. Tokie potyriai dar labiau sustiprėjo per pandemiją, kai mūsų gyvenamosios erdvės susiaurėjo, o žmonės vėl atrado savo miestus, kaimus ir žaliąsias erdves. Pandemija atskleidė tiesioginį gamtos apsaugos ir fizinės bei psichinės mūsų sveikatos ryšį.

Negalima apsiriboti į žmogų orientuota perspektyva – reikia laikytis **į gyvenimą orientuotos perspektyvos**, ieškoti įkvėpimo gamtoje ir mokytis iš jos. Tai gali būti daroma taikant įvairias priemones: nuo miestų žalinimo ir tvarios gamtinės kilmės medžiagų naudojimo iki novatoriškų sprendimų, pagrįstų gamtos elementų imitavimu; nuo dirvožemio apsaugos iki atliekų panaudojimo ar perdirbimo; nuo aktyviam judumui skirtų miestų žaliųjų koridorių kūrimo iki transporto infrastruktūros permąstymo.

Ryšio su gamta atkūrimas prasideda ankstyvame amžiuje. Milijonai jaunuolių kvietė aktyviau kovoti už sveikesnę planetą ir žadino mūsų aplinkosauginį sąmoningumą. Bendro koncepcijos kūrimo etapu surinkta informacija rodo, kad **perorientuojant paradigmą į naują elgseną ir vertybes** svarbus vaidmuo tenka **švietimui ir kultūrai**. Dalyvaujamas vaikų ir jaunuolių švietimas ir įgalinimas padės jiems suprasti, patirti ir įsisavinti tvarumo bei

⁹ Žr. EAA ataskaitos Nr. 21/2019 „Healthy environment, healthy lives: how the environment influences health and well-being in Europe“ 3 skyrių.

įtraukties principus. Jis sukurs tvirtus ryšius su gamta, kuriais galės mėgautis būsimos kartos.

3.3.2. *Bendrytės jausmo atgaivinimas*

Naujojo europinio bauhauzo judėjimui yra aktualūs mūsų kolektyviniai ir asmeniniai potyriai. Respondentai kaip vieną iš tvirtų siekių nurodė ryšių tarp žmonių kūrimą.

Toks ryšių kūrimas apima kartų solidarumo skatinimą, švietimo ir meno sąsajų puoselėjimą vietos lygmeniu, mūsų bendrų erdvių ir susitikimams skirtų vietų kokybės gerinimą. Artumo ekonomika (pavyzdžiui, koncepcija „15 minučių miestai“¹⁰, kuria siekiama užtikrinti, kad pagrindinės paslaugos ir patogumai piliečiams būtų pasiekiami pėsčiomis) taip pat yra vienas iš būdų stiprinti ryšius ir skatinti sveiką, tvarų ir aktyvų judumą.

Kultūros vertybės (paveldas, menas, vietos amatai, praktinė patirtis ir t. t.), gamtos turtai (kraštovaizdžiai, gamtos ištekliai ir t. t.), taip pat socialinis turtas (socialinės ekonomikos įmonės, vietos organizacijos ir asociacijos ir kt.) gali lemti tam tikros vietos unikalumą. Kultūrinis gyvenimas, meno renginiai, koncertai suteikia galimybių puoselėti ryšius ir socialinę sąveiką – jungiamąjį elementą, sukuriantį bendrumo jausmą.

3.3.3. *Pirmumas vietoms ir žmonėms, kuriems to labiausiai reikia*

Kaip matyti iš bendro koncepcijos kūrimo etapo, naujasis europinis bauhauzas turi būti įtraukus. Toks įtraukumas yra susijęs ne tik su žmonėmis, bet ir su jų gyvenamomis vietomis.

Gražūs ir tvarūs sprendimai turi būti **įperkami ir prieinami visiems**. Reikėtų tinkamai atsižvelgti į ypatingą pažeidžiamiausių grupių ir asmenų (pavyzdžiui, kuriems gresia

¹⁰ [15-Minute City \(15minutecity.com\)](https://15minutecity.com)

atskirtis ar skurdas arba kurie neturi namų) padėti. Pavyzdžiui, Europos Sąjungoje kasmet reikia renovuoti 800 tūkst. socialinių būstų (5 proc. viso socialinio būsto fondo) ir kasmet reikia 450 tūkst. naujų socialinių būstų¹¹. Palankių sąlygų neturinčioms grupėms kyla didesnis energijos nepritekliaus ir oro taršos pavojus, be to, jos turi mažiau galimybių naudotis viešuoju transportu.

Įtraukimas taip pat apima **visiems tinkamo dizaino principą**, pagal kurį šalinamos apstatytos ir virtualios aplinkos, taip pat prekių ir paslaugų prieinamumo kliūtys.

Akivaizdu, kad naujojo europinio bauhauzo judėjimas neapsiriboja didžiųjų miestų centrais – jo principai bus diegiami pačiose įvairiausiose vietovėse, įskaitant mažus kaimus, kaimo vietoves, miestus, kuriuose mažėja gyventojų, apleistus miestų rajonus ir apleistas buvusias pramonės teritorijas. Tai reiškia, kad teritorijų plėtra turės būti vykdoma **vengiant** socialinių grupių **teritorinės segregacijos**, nes tai būtina **bendrumo jausmas** puoselėti. Turėtų būti užtikrintas susisiektis tarp įvairių miesto, kaimo ar rajono dalių. Turėtų būti nutiestos trūkstamos **jungtys tarp kaimo ir miesto vietovių**. **Žmonių sujungimas skaitmeniniais ryšiais** yra svarbus veiksnys, nuo kurio priklauso galimybės gyventi savarankiškai, gauti informaciją arba dalyvauti kultūros renginiuose, kaip patyrėme COVID-19 pandemijos metu.

Prieigos prie skaitmeninių ryšių užtikrinimas visiems žmonėms¹² yra svarbus veiksnys, nuo kurio priklauso galimybės gyventi savarankiškai, aktyviai dalyvauti žaliosios pertvarkos procese, gauti informaciją arba dalyvauti kultūros renginiuose, kaip patyrėme COVID-19 pandemijos metu.

3.3.4. *Ilgalaikės gyvavimo ciklu grindžiamos koncepcijos poreikis pramonės ekosistemoje*

Bendro koncepcijos kūrimo etapu respondentai nurodė, kad neabejotinai reikia plačiau diegti žiediško principą, siekiant spręsti **netvaraus išteklių naudojimo ir atliekų susidarymo problemą**, kuri aktuali ir apleistų pastatų ar infrastruktūros atveju. Šias

¹¹ „Boosting investment in social infrastructure in Europe“ (Europos Sąjungos leidinių biuras (europa.eu)) <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d3129b80-6f7c-11e8-9483-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF>

¹² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-compass>

problemas, laikantis žiedinės ekonomikos principų, reikia spręsti visoje pramonės ekosistemoje – nuo gamybos iki pristatymo ir vartojimo etapų.

Pavyzdžiui, kai įmanoma, pirmenybė turėtų būti teikiama ne naujų pastatų statybai, o pakartotiniam esamų pastatų naudojimui, perstatymui, eksploatavimo trukmės pratęsimui ir pertvarkymui. Žiedinis, tvarus projektavimas ir architektūra turėtų tapti nauja kasdienybe.

Visose su pastatais susijusiose specializuotose srityse reikėtų geriau informuoti apie regeneruotas ir atsinaujinančiųjų išteklių medžiagas, kurios turėtų būti sudedamoji projektavimo paradigmos dalis. Tvariai pagamintos ir įsigytos gamtinės statybinės medžiagos, tokios kaip mediena, bambukas, šiaudai, kamštiena ar akmenys, turėtų būti naudojamos plačiau. Naujos gamybos technologijos turėtų padėti sumažinti plieno arba cemento anglies dioksido pėdsaką, perdirbti tekstilės gaminius, kurie priešingu atveju būtų išmesti kaip atliekos, ir paspartinti energijai imlių pramonės šakų žaliąją pertvarką.

Nauji verslo modeliai, bioekonomika, socialinės ekonomikos metodai ir projektavimas siekiant tvarumo¹³ gali padėti pertvarkyti tekstilės, turizmo, atliekų tvarkymo ar energijos gamybos sektorius. **Skaitmeninė pertvarka** atliks sisteminį vaidmenį plėtojant ir įgyvendinant naująjį europinį bauhausą. Skaitmeninės priemonės, pavyzdžiui, 5G, dirbtinis intelektas, duomenimis grindžiamos priemonės, robotika ir trimačio spausdinimo technologijos arba skaitmeninio dvynio koncepcijos pritaikymas statybos sektoriuje, gali pagerinti medžiagų, produktų ir pastatų tvarumą.

4. Naujojo europinio bauhauso įgyvendinimas

Komisija, bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ir kitomis ES institucijomis, taip pat su valstybėmis narėmis, nori sukurti **galimybių atveriančią** naujojo europinio bauhauso **sistemą**, suderintą su darnaus vystymosi tikslais (DVT) ir atitinkama ES politika bei iniciatyvomis. Šia galimybių atveriančia sistema siekiama sudaryti sąlygas rengti ir išbandyti mūsų visuomenės ir ekonomikos pertvarkai skirtas politikos ir finansavimo priemones.

¹³ <https://www.routledge.com/Design-for-Sustainability-A-Multi-level-Framework-from-Products-to-Socio-technical/Gaziulusoy/p/book/9781032089959>

Ja visų pirma siekiama **užtikrinti, kad taikant esamas politikos ir finansavimo priemones būtų pasiekta daugiau rezultatų**. Reikėtų stiprinti **esamų ir planuojamų ES politikos priemonių ar programų sinergiją** ir taip užtikrinti, kad jos padėtų siekti naujojo europinio bauhauzo tikslų. Jos visos gali padėti puoselėti kultūros projektą, kuris į žmonių gyvenamąsias erdves ir gyvenamą integrus tvarumą, įtraukumą ir estetiką.

Problemy, į kurias orientuota naujojo europinio bauhauzo iniciatyva, neįmanoma tinkamai išspręsti viena priemone ir dažnai jos lieka nepastebėtos.

Be to, naujojo europinio bauhauzo iniciatyvoje numatyti **konkretūs specialūs veiksmai**, kurie padės įgyvendinti pertvarką.

Ši pirmoji įgyvendinimo sistema bus tobulinama atsižvelgiant į rezultatus, atliekant kartotinius vertinimus ir peržiūras.

4.1. Bendradarbiavimas su naujojo europinio bauhauzo bendruomene: NEB laboratorija

Prisidėdama prie naujojo europinio bauhauzo projekto įgyvendinimo Komisija įsteigs **NEB laboratoriją** – idėjų generavimo ir įgyvendinimo inkubatorių, kuriam bus pavesta drauge su kitais subjektais modeliuoti pertvarką vietos lygmeniu lengvinančias priemones, sprendimo būdus ir politikos veiksmus, rengti pirminius jų projektus ir išbandyti juos. Ta laboratorija atliks procesus spartinančio ir jungtis kuriančio organo funkciją.

Laboratorija, kuriai jau priklauso aukšto lygio apskritojo stalo dalyviai ir oficialūs partneriai, tęs savo bendruomenės gausinimo misiją: imsis konkrečių naujojo europinio bauhauzo įkvėptų projektų (nesvarbu, ar jie būtų remiami ES lėšomis, ar pagal kitas iniciatyvas) ir susies juos abipusės paramos ir mokymosi tikslais. Ji taip pat palaikys ryšius su seniau įsisteigusiomis bendruomenėmis, kurios jau nagrinėja naujajam europiniam bauhauzui

aktualias temas, ir bendraus su politikais, pramonės ir visuomenės atstovais, siekdama panaikinti barjerus ir išbandyti tarpusavio bendradarbiavimo būdus.

Diegdama bazinę infrastruktūrą, taip pat ir skaitmeninę platformą, Komisija paragins naujojo europinio bauhauzo bendruomenę bendradarbiauti toliau nurodytais klausimais ir parengti konkrečias rekomendacijas.

- **Ženklinimo strategija.** Kaip reikėtų atskirti ir atpažinti naujojo europinio bauhauzo tikslus atitinkančias konkrečias iniciatyvas? Kokie yra projekto priskyrimo naujojo europinio bauhauzo projektams kriterijai? Kaip ES naujojo europinio bauhauzo ženklas galėtų būti susietas su projektų finansavimo sąlygomis?
- **Naujoviškas finansavimas.** Ar būtų tikslinga sutelktinį finansavimą derinti su viešuoju finansavimu, siekiant pritraukti vietos lygmens iniciatyvų ir pagerinti projektų atranką? Kaip būtų galima veiksmingai pritraukti privačiojo sektoriaus lėšų (be kita ko, filantropų lėšų) naujojo europinio bauhauzo projektams finansuoti? Kaip paskatinti investuotojus įvairiuose sektoriuose, pavyzdžiui, nekilnojamojo turto, turizmo infrastruktūros ir kt., įgyvendinti naujojo europinio bauhauzo užmojus? Kaip socialinė ekonomika gali prisidėti prie naujojo europinio bauhauzo įgyvendinimo?
- **Reglamentavimo analizė ir eksperimentai.** Kaip reglamentavimo sistema gali padėti plėtoti naujojo europinio bauhauzo projektus statybos, energijai imlių pramonės šakų, judumo, artumo ekonomikos ir socialinės ekonomikos, kultūros ir kūrybos industrijų, turizmo, tekstilės srityse? Kaip, įgyvendinant naujojo europinio bauhauzo iniciatyvą, galima pasinaudoti visais naujų pažangių technologijų, įskaitant skaitmeninę transformaciją, teikiamais privalumais? Kokių yra likę kliūčių ir reglamentavimo trukdžių? Kaip viešieji pirkimai ir reglamentavimo supaprastinimas gali padėti įgyvendinti naujojo europinio bauhauzo prioritetus Europos, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis? Ar, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir vietos valdžios institucijomis, galima nustatyti eksperimentines reglamentavimo sąlygas, kuriomis būtų išbandomi nauji reglamentavimo metodai, padedantys siekti platesnių naujojo europinio bauhauzo užmojų?
- **Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai.** Kaip galima įvertinti naujojo europinio bauhauzo įgyvendinimo sėkmę 2024 m. ir 2030 m.? Kokių rezultatų norime pasiekti įvairiais projekto etapais? Kaip galime prasmingai įvertinti rezultatus?

Komisija, atsižvelgdama į NEB laboratorijos darbo rezultatus, imsis tolesnių veiksmų ir iniciatyvų, kuriose dalyvaus valstybės narės, Europos Parlamentas, Regionų komitetas ir kiti partneriai. Ji stebės ir analizuos pokyčius, lengvins suinteresuotųjų šalių sąveiką, rinks ir tvirtins teigiamus rezultatus ir išvadas. Ji atrinks naujas NEB laboratorijoje nagrinėtinas

temas ir prisidės prie ES paramos sistemos pritaikymo ilginiui atsiradusiems naujiems poreikiams.

4.2. Trejopa pertvarka

Atsižvelgiant į bendro koncepcijos kūrimo etapu surinktą gausią informaciją (pasakojimus, diskusijas ir esė) buvo nustatytos trys didžiausio poveikio sritys, kuriuose turėtų būti įgyvendinami konkretūs veiksmai: i) pokyčių įgyvendinimas *konkrečiose vietose*, ii) būtinybė *kitaip* įgyvendinti inovacijas, be kita ko, tobulinant mūsų įgūdžius ir metodus, ir iii) būtinybė adaptuoti ketinimus ir *mąstyseną*, kuriais remdamesi imamės veiksmų¹⁴. Paramos ir finansavimo priemonės rengiamos orientuojantis į šias tris sritis.

Bendruomeniškumo puoselėjimas ir inovacijų naudos demonstravimas yra naujam europiniam bauhausui labai svarbūs dalykai. Siekdama pokyčių kūrėjus padaryti matomus, pasidalyti įžvalgomis apie pažangą ir rezultatus, aptarti šiuos klausimus ir paskatinti piliečių dalyvavimą, 2022 m. pavasarį Komisija pirmą kartą surengs **Naujojo europinio bauhauzo festivalį**.

Tai bus tiek fizinis, tiek virtualus visos bendruomenės susibūrimas, skirtas susitikti, diskutuoti, dalytis informacija, mokytis ir švęsti.

Festivalį sudarys trys dalys:

- **forumas**, kuriame bus diskutuojama apie projekto modelį. Jame mąstytojai, politikos formuotojai ir specialistai pasaulio mastu diskutuos mokslo ir technologijų, kultūros ir švietimo, regionų ir vietos plėtros, tarptautinių perspektyvų ir kitais klausimais;
- **mugė**, kurioje bus galima pristatyti projektus, prototipus ir nuveiktus darbus, kuriais prisidedama prie naujojo europinio bauhauzo, ir bus įteiktas naujojo europinio bauhauzo apdovanojimas;
- **šventė** su kultūrine programa, apimančia fizinės ir virtualios parodas, pasirodymus ir meno kūrinius.

Pirmasis festivalio renginys vyks Briuselyje, jį organizuos ir finansuos Europos Komisija. Nuo 2023 m., remdamasi per pirmąjį renginį įgyta patirtimi, Komisija parengs kasmetinio renginio koncepciją, kuri, pageidautina, turėtų apimti ES ir už jos ribų esančias vietas.

4.2.1. *Konkrečiose vietose vykdoma pertvarka*

¹⁴ <http://revistas.unisinos.br/index.php/sdrj/article/view/sdrj.2021.141.02>

Pokyčiai turėtų vykti konkrečiose vietose (jų turėtų būti kuo daugiau) – tai gali būti namai, rajonai, miesto ir kaimo vietovės, fizinių ir virtualių susitikimų erdvės. Norint sėkmingai įgyvendinti naujojo europinio bauhauzo iniciatyvą reikės veiksmingai mokytis ir dalytis informacija apie novatoriškus ir pavyzdinius projektus. Geresnis tokių bandomųjų parodomųjų projektų žinomumas nuteikia veikti ir atkartoti tokius projektus. Be to, iniciatyvą dažnai teikia vietos subjektai, taip pat reikės remti nedidelio masto projektus.

Komisijos pastatų strategija

Komisija pradėjo integruoti visus tris naujojo europinio bauhauzo aspektus į plėtojamą veiklą vietose, kur įsikūrusios jos tarnybos. Briuselyje tos vertybės bus įgyvendintos renovuojant Komisijos lankytojų centrą, ir Komisija atitinkamoms Briuselio regiono valdžios institucijoms pasiūlys partnerystę rengiant naują urbanistinę Europos kvartalo planą. Konsultacijos turi būti pradėtos 2021 m. rudenį ir jomis bus užtikrintas piliečių dialogas Europos kaimynystės tema. Naujojo europinio bauhauzo vertybės taip pat bus įgyvendinamos vykdant naujus statybos ir atnaujinimo projektus, kuriuos Komisija siūlo Jungtinio tyrimų centro būstinėms Sevilijoje ir Gelyje.

Europos Komisija:

– 2021 m. rugsėjo mėn. paskelbs kvietimus teikti paraiškas, kad atrinktų

novatoriškus bandomuosius projektus, kurie geriausiai atspindi naujojo europinio bauhauzo vertybes; taip pat pagal programą „Europos horizontas“ paskelbs specialius kvietimus teikti **pavyzdinių parodomųjų projektų** ir **parodomųjų projektų, susijusių su socialiniu, įperkamu ir tvariu būstu**, paraiškas. 2022 m. pagal **sanglaudos politikos Europos miestų iniciatyvą**¹⁵ bus remiami papildomi naujojo europinio bauhauzo parodomieji projektai. Po 2022 m. šių principų bus laikomasi užtikrinant sinergiją su veikla, pradėta pagal **programos „Europos horizontas“ misijas**¹⁶;

– teiks **techninę paramą suinteresuotiesiems subjektams**, (pavyzdžiui, regioninio ir vietos lygio administracijoms), siekdama padėti plėtoti ir vykdyti naujojo europinio bauhauzo projektus, pirmiausia orientuojantis į piliečių aktyvumą ir tarpdalykinius metodus, naudotinus projektų inkubavimo ir bendrakūros reikmėms;

– pasiūlys specialią **miestų plėtros finansinę priemonę**, kuri pritrauktų ES ir privačiojo sektoriaus investicijų naujojo europinio bauhauzo projektams valstybėse narėse paremti. Be projektų finansavimo, pagal ją taip pat bus teikiama parama mokymams ir projektų įgyvendinti;

– svarstys, kaip geriausiai **remti nedidelio masto projektus**, atsižvelgdama į Europos inovacijos ir technologijos instituto darbo rezultatus¹⁷.

¹⁵ [„Explanatory MEMO: European Urban Initiative- POST 2020“ \(Europa.Eu\)](#)

¹⁶ [Programos „Europos horizontas“ misijos | Europos Komisija \(europa.eu\)](#)

¹⁷ Europos inovacijos ir technologijos institutas paskelbė kvietimą teikti paraiškas dėl piliečių dalyvavimo, suderintą su naujojo europinio bauhauzo iniciatyva. Jo tikslas – orientotis į tokią veiklą, kurią vykdant piliečiai ne tik skatinami nustatyti aktualias savo miesto problemas, bet ir

– sukurs **naujojo europinio bauhauso pažangumo ženklą**, siekdama atkreipti dėmesį į aukštos kokybės projektus, kurių nebūtų galima finansuoti pagal ES programas dėl biudžeto suvaržymų. Pažangumo ženklas gali būti laikomas pirmuoju žingsniu kuriant **naujojo europinio bauhauso ženklą**. Atrinkti projektai bus integruoti į naujojo europinio bauhauso bendruomenę ir bus remiami siekiant pritraukti kitų potencialių finansuotojų lėšų.

Finansuojant pertvarką skatinančius naujojo europinio bauhauso projektus reikės kliautis ne tik Komisijos iniciatyvomis, bet ir glaudžiu bendradarbiavimu su valstybėmis narėmis. Į konkrečią vietą orientuoti ir bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodai, kuriais grindžiama sanglaudos politika, gali prisidėti prie naujojo europinio bauhauso projektų populiarinimo regionų ir vietos lygmeniu, dalyvaujant vietos bendruomenėms.

Europos Komisija paragins valstybes nares:

- įtraukti naująjį europinį bauhausą į savo socialinio ir ekonominio vystymosi ekonomines ir teritorinės plėtros strategijas, taip pat apsvaustyti savo įsipareigojimą remti ir integruoti naująjį europinį bauhausą į 2021–2027 m. **sanglaudos politikos** įgyvendinimą pagal partnerystės susitarimus ir atitinkamas veiklos programas;
- naudoti naujojo europinio bauhauso finansinę priemonę projektams vietoje finansuoti;
- pritaikyti **atitinkamas savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatytas priemones** (pavyzdžiui, renovacijos ar infrastruktūros) pertvarką skatinantiems naujojo europinio bauhauso projektams.

4.2.2. Inovacijoms palankios aplinkos pertvarkymas

Tai, ar naujam europiniam bauhausui pavyks inicijuoti pertvarką, priklauso nuo to, kaip pramoninėms ekosistemoms, kurios, be kita ko, apima statybos sektorių, gyvensenos modelį ir kūrybos sektorių, taip pat medžiagas, verslo modelius, skaitmeninį sektorių ir ūkininkavimą, pavyks pasiūlyti konkrečioms reikmėms pritaikytų ir įperkamų sprendimų. Kaip išaiškėjo koncepcijos kūrimo etape, pagrindinis vaidmuo tenka inovacijoms. Inovacijos yra suprantamos ne tik kaip naujos technologijos – tai gali būti naujų ir tradicinių technologijų derinys arba naujoviškas vietos amatų ir žinių pritaikymas.

Atitinkamų teisės aktų įvairovė ir sudėtingumas bei administracinių procesų trukmė gali tapti iššūkiu pertvarkos projektams ir net kliūtimi inovacijoms. Novatoriški metodai turėtų būti išbandyti ir įgyvendinti eksperimentinėje aplinkoje, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybių narių nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis.

įgalinami, laikantis bendradarbiavimo principų, generuoti idėjas ir taip kurti galimus problemų sprendimo būdus (<https://www.eiturbanmobility.eu/launch-of-cross-kic-new-european-bauhaus-call-for-proposals-for-citizen-engagement>).

Kad naujos medžiagos, gamybos procesai ir kitos priemonės būtų naudojami efektyviai, keliuose sektoriuose ir skirtingais lygmenimis reikės imtis įgūdžių ugdymo (arba perkvalifikavimo) priemonių, be kita ko, pasitelkiant profesinį rengimą ir mokymą.

Komisija:

- iki 2022 m. drauge su kitais subjektais parengs **pertvarkos scenarijus**, pagal kuriuos bus kuriama i) žaliaji, skaitmeninė ir atspari statybos ekosistema (šiuo tikslu bus surengtas *aukšto lygio forumas statybos klausimais*, ii) ES socialinės ekonomikos veiksmų planą papildanti žaliaji, skaitmeninė ir atspari ekosistema, susijusi su artumo ekonomika ir socialine ekonomika, ir iii) ES tekstilės gaminių strategiją papildanti žaliaji, skaitmeninė ir atspari tekstilės gaminių ekosistema;
- parengs **įsivertinimo priemonę**, kuri bus naudojama vertinant projekto tvarumą, įtraukumą bei estetiškumą ir padės nustatyti tobulintinus aspektus. Ji apimtų visus galiojančius atitinkamų sričių standartus, taisykles ir gaires. Be to, parengs e. mokymosi ir vertinimo skaitmenines priemones, padedančias taikyti sistemą „Level(s)“, kuri skatina aplinkosauginio pastatų veiksmingumo srityje **vertinti anglies dioksido pėdsaką per visą gyvavimo ciklą**;
- pasitelks **programą „Europos horizontas“**, pagal kurią naująjį europinį bauhausą rems finansuodama mokslinius tyrimus ir inovacijas. Komisija surengs **aukšto lygio seminarą „Naujojo europinio bauhauso iniciatyvai skirti moksliniai tyrimai ir inovacijos“**, į kurį sukvies geriausius ekspertus. Jo paskirtis bus parengti į ateitį orientuotą naujojo europinio bauhauso iniciatyvai skirtą mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkę, kurią bus galima panaudoti būsimų programos „Europos horizontas“ darbo programų bendrakūros procese;
- pasitelks **Europos inovacijos ir technologijos instituto**¹⁸ (EIT) ir **Europos inovacijų tarybos**¹⁹(EIC) pajėgumus, kad būtų paskelbti pirmieji suderinti kvietimai teikti pasiūlymus, kaip spręsti pagrindines inovacijų problemas, iškiliančias vietoje įgyvendinant pertvarką skatinančius projektus;
- įtrauks naująjį europinį bauhausą į **programos LIFE**²⁰ prioritetus, siekdama visų pirma remti konkrečius projektus, kuriais skatinamas žiediškumas, nulinė tarša ir biologinė įvairovė;
- pasitelks **Bendrosios rinkos programą**²¹ ir jos **COSME ramstį**²², pagal kuriuos bus remiamos verslo partnerystės **gyvensenos sektoriuje** (mados, dizaino, baldų ir kt.),

¹⁸ [Europos inovacijos ir technologijos institutas \(europa.eu\)](https://europa.eu/europa/en/eit)

¹⁹ [Europos inovacijų taryba \(europa.eu\)](https://europa.eu/europa/en/eic)

²⁰ LIFE paprogramės „Gamta ir biologinė įvairovė“ ir LIFE „Žiedinė ekonomika“ ir „Gyvenimo kokybė“ [LIFE \(europa.eu\)](https://europa.eu/europa/en/life)

²¹ [Bendrosios rinkos programa | Europos Komisija \(europa.eu\)](https://europa.eu/europa/en/rfp)

²² [Programa COSME.Mažosioms ir vidutinėms įmonėms skirta Europos programa. | Vidaus rinka, pramonė, verslumas ir MVĮ \(europa.eu\)](https://europa.eu/europa/en/cosme)

vienijančios dizainerius, gamintojus, amatininkus ir technologijų tiekėjus („Worth Partnership Project“)²³, ir **partnerystės, susijusios su socialine ekonomika ir vietos lygmens žaliuoju kurso programomis**²⁴;

– skatins tarpdalykines inovacijas, kuriomis siekiama tvarumo, įtraukumo ir gerovės tikslų, kultūros ir kūrybos sektoriuose pagal **programą „Kūrybiška Europa“**, visų pirma per kūrybinių inovacijų laboratorijas;

– atitinkamuose sektoriuose (be kita ko, statybos sektoriuje) pasitelks **skaitmeninių inovacijų centrus**, kurie, naudodami giliąsias skaitmenines technologijas (dirbtinį intelektą, našiąją kompiuteriją, didžiuosius duomenis), modeliuos realią ir virtualią aplinką bei potyrius ir taip prisidės prie naujojo europinio bauhauzo projekto įgyvendinimo;

– nuo 2021 m. siūlys naujojo europinio bauhauzo iniciatyvai svarbias temas ir prioritetus, kuriuos reikėtų įtraukti į **Skaitmeninės Europos programos darbo programas**;

– skatins su naujojo europinio bauhauzo iniciatyva susijusiais atvejais taikyti **naujoviškas pirkimo procedūras** (be kita ko, įgyvendinant Stambijų pirkėjų iniciatyvą²⁵), kurios grindžiamos kokybės, tvarumo ir įtraukumo principais, o ne tik sąnaudomis.

4.2.3. *Naujų koncepcijų sklaida*

Kiekvienas judėjimas prasideda nuo vertybių. Labai svarbu bendradarbiauti su tais, kurie reflektuoja, tyrinėja ir skleidžia mūsų vertybes, pavyzdžiui, menininkais, socialinių mokslų ekspertais, pedagogais, švietimo įstaigomis ir jaunimo organizacijomis.

Visų sričių menininkai ir kūrybininkai ilgą laiką prisidėjo prie informacijos apie mūsų laikų socialines, ekonomines ir aplinkos problemas sklaidos. Jų kritiška pozicija ir refleksiją skatinantys veikalai šiuolaikinės visuomenės klausimais gali mums atverti akis ir padėti pertvarkyti rytojaus pasaulį. Tai taip pat pasakytina apie estetikos ir grožio sąvokas, kurioms nebegalioja universalūs standartai ar kanonai.

Kultūros ir kūrybos sektoriai kartu su švietimo ir mokymo sektoriais bei jaunimo organizacijomis yra nauji

pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo ir darbo vietų kūrimo šaltiniai. Jų indėlį į inovacijas vis labiau skatina netechnologiniai veiksniai, tokie kaip kūrybiškumas, dizainas ir

Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su koalicija „Švietimas klimato labui“(), paskelbs švietimo ir žinių sklaidos įstaigoms (viešosioms bibliotekoms, mokykloms, universitetams ir kt.) skirtą kvietimą pareikšti susidomėjimą rengti su naujuoju europiniu bauhauzu susijusius projektus. Komisija šiuos projektus sugrupuos ir užtikrins jų matomumą. 2023 m. geriausi projektai sulauks pelnyto dėmesio: jiems bus skirtas specialus naujojo europinio bauhauzo apdovanojimas. (* <https://education-for-climate.ec.europa.eu/en>)*

²³ [Partnerystės projektas WORTH](#).

²⁴ Įdėti nuorodą į kvietimą, jei jį skelbti bus pasirengta iki rugsėjo 14 d..

²⁵ <https://bigbuyers.eu/>

nauji organizaciniai procesai arba verslo modeliai ir bendradarbiavimas. Todėl tvarumas yra svarbus ES jaunimo ir švietimo politikos, taip pat aukštojo mokslo ir paramos sistemos prioritetas, sudarantis įvairios sinergijos su naujojo europinio bauhauzo iniciatyva sąlygas.

Komisija:

- pasiūlys pagal **programą „Erasmus +“** įtraukti su naujuoju europiniu bauhauzu susijusį specialų prioritetą į aukštojo mokslo ir profesinio rengimo ir mokymo sektoriams skirtą **2022 m. kvietimą teikti paraiškas dėl inovacijų aljansų**²⁶ ir pagal programą „Erasmus+“ įtraukti su naujuoju europiniu bauhauzu susijusį prioritetą į **2022 m. pagal iniciatyvą „Europos jaunimas kartu“** rengiamą kvietimą siūlyti projektus, kuriais remiama tarpvalstybinė jaunimo organizacijų partnerystė;
- pasiūlys pagal programą „Kūrybiška Europa“ remti **menininkų kūrybines viešnages** ir kitų rūšių kultūrinę veiklą, vykdomą konkrečioje vietoje naujojo europinio bauhauzo ženklu pažymėtose erdvėse;
- kasmet rengs **naujojo europinio bauhauzo apdovanojimo** įteikimo ceremoniją, kaskart akcentuodama skirtingus naujojo europinio bauhauzo aspektus;
- parengs **savitarpio mokymosi** priemonę, kad padėtų vietos valdžios institucijoms į **apstatytą aplinką** integruoti ir įgyvendinti **kokybės principus**, parengtus Davoso proceso metu²⁷ ir pagal Naująją Europos kultūros darbotvarkę įsteigtoje valstybių narių ekspertų grupėje²⁸;
- **programos „eTwinning“ 2022 m. ²⁹metinę temą susies su naujojo europinio bauhauzo aktualijomis;**
- **pasiūlys** su naujuoju europiniu bauhauzu susijusių **temų**, kurios bus įtrauktos į teminius **Europos novatoriško mokymo apdovanojimo 2022 m. prioritetus;**
- susies programos **„DiscoverEU“ 2022 m. veiksmų**³⁰ metinę temą su naujuoju europiniu bauhauzu;

²⁶ Jis skirtas įvairių suinteresuotųjų subjektų (studentų, universitetų, įmonių, NVO, pilietinės visuomenės ir kt.) bendradarbiavimui.

²⁷ Žr. „Davos Baukultur Quality System - Davos Declaration 2018“.

²⁸ Galutinė ekspertų grupės ataskaita dėl įtraukios aukštos kokybės architektūros ir apstatytos aplinkos bus paskelbta 2021 m. rugsėjo mėn. antroje pusėje.

²⁹ [Programos „eTwinning“ svetainė](#)

³⁰ [Programa „DiscoverEU“ | Europos jaunimo portalas \(europa.eu\)](#)

– kai bus skelbiamas **su Europos solidarumo korpusu susijęs 2022 m. metinis kvietimas**, pasiūlys projektų, kurie galėtų prisidėti prie naujojo europinio bauhauzo iniciatyvos įgyvendinimo.

5. Tolesni veiksmai

Naujojo europinio bauhauzo ramstis bus jo stipri auganti bendruomenė. Per pastaruosius šešis mėnesius iniciatyva sulaukė daug entuziazmo ir buvo pateikta tūkstančiai idėjų, į kurias buvo atsižvelgta rengiant šį komunikatą. Bendradarbiaujant su Europos išorės veiksmų tarnyba, Europos Sąjungos delegacijomis, taip pat suinteresuotomis tarptautinėmis organizacijomis ir tinklais bus toliau telkiami suinteresuotieji subjektai, o diskusijų geografija bus plečiama įtraukiant vis daugiau Europos ir kitų pasaulio šalių. Šiuo tikslu bus nustatytos sinergijos su atitinkamomis politikos ir bendradarbiavimo (visų pirma su ES kaimyninėmis šalimis) sistemomis galimybės.

Europos Komisija tikisi, kad, bendradarbiaujant su Europos Parlamentu, Taryba, Regionų komitetu ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, bus didinamas informuotumas, skatinamos diskusijos tų institucijų atstovaujamose srityse, skatinamas piliečių ir privačiojo sektoriaus subjektų dalyvavimas, dalijamasi turimais ištekliais ir taip prisidedama prie naujojo europinio bauhauzo iniciatyvos įgyvendinimo.

Labai svarbus vaidmuo teks valstybių narių ir valdžios institucijų bendradarbiavimui tarptautiniu, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, taip pat pilietinės visuomenės ir įvairių bendruomenių atstovų dalyvavimui. Nuo skatinimo taikyti dalyvavimo principu grindžiamus bendrakūros procesus iki gebėjimo remti pertvarką skatinančius vietos lygmens projektus – visais šiais atvejais naujam europiniam bauhauzui reikės aktyvaus bendradarbiavimo visais šio daugiapakopio valdymo sistemos etapais.

Pirmiausia valstybės narės bus raginamos paskirti subjektą – už naujojo europinio bauhauzo iniciatyvą atsakingą kontaktinį punktą, kuris sujungs ir koordinuos savo šalyje vykdomus veiksmus ir dalyvaus ES lygmens neformaliame informacijos ir patirties mainų tinkle.

2022 m. Europos Komisija pateiks iniciatyvos įgyvendinimo pažangos ataskaitą.

Priedai:

1. Bendro koncepcijos kūrimo etapo ataskaita
2. ES programų sutelkimas
3. Naujojo europinio bauhauzo politikos ekosistema

Šaltiniai

VIRŠELIS:

- Tree-House School © Valentino Gareri
- Architecture © Adobe Stock – lilymary
- Top view of people are resting on the lawn in the park © Adobe Stock – Watman

Vidiniai puslapiai

- Nautilus shell © Adobe Stock – Dean Pennala
- Green foliage texture © Adobe Stock – Vera Kuttelvaserova
- Top view of people are resting on the lawn in the park © Adobe Stock – Watman
- Laracha Health Centre © H. Santos-Díez
- Domo - sustainable architecture education in secondary school © Dolores Victoria
- La Ferme du Rail © Myr Muratet.
- The Arch © O.S.T. & Constructlab
- Wunderbugs © Francesco Lipari
- Palaluxottica © Simone Bossi
- Holmes Road Studios © Peter Barber Architects
- Proto-Habitat © Flavien Menu
- Rain gardens at Rundelsgatan in Vellinge © Source: edges
- Tree-House School © Valentino Gareri
- Domo - sustainable architecture education in secondary school © Dolores Victoria
- Gleis 21 © H. Hurnaus
- Garden house © C. Pavlou
- Garden house © C. Pavlou
- The Salt House © R. Hofmanis